

Bijeg iz dionica

■ Aktualna depresija potvrdila je sve snažniju povezanost Zagrebačke burze s globalnim tržištima kapitala. Stoga se i značajniji oporavak domaćeg dioničkog tržišta može očekivati tek nakon prevladavanja svjetske financijske krize

Lavina negativnih vijesti iz svijeta gurnula je domaće dioničko tržište prema novoj depresiji. Crobex indeks je na mjesečnoj razini potonuo 11,74 posto, spustivši se drugi put ove godine na razinu od 3.500 bodova. Uz ostru korekciju cijena dionica, aktualnu depresiju karakterizira i osjetan pad likvidnosti. Premda su cijene dionica sve povoljnije, većina ulagača odustaje od kupnje i, u strahu od daljnjeg produblivanja krize, prebacuju novac u sigurnije oblike imovine poput depozita i novčanih fondova. Bijeg iz dionica donio je nove gubitke dioničkim i mješovitim fondovima.

Prijeteća recesija otopila optimizam ulagača

Zabrinutost zbog posljedica globalne kreditne krize i nezaustavljivog rasta cijena nafte izazvala je novi val korekcije na svjetskim burzama kojima je zavladao tržište medvjeda. O raspoloženju investitora na globalnim burzama najbolje svjedoči izjava Davida Jonesa, stratega u tvrtki IG Index: "Ljudi misle kako će ih na kraju tunela dočekati svjetlo, no na kraju se pokazalo kako je to svjetlo zapravo vlak." Strah od inflacije i prijetnja nadolazeće recesije snažno su utjecali i na domaće burzovne igrače. Od 20 najaktivnijih dionica u proteklih mjesec dana samo se jedna uspjela održati u pozitivnom teritoriju. Unatoč činjenici da su se cijene većine dionica opet približile najnižoj razini u posljednjih godinu dana, podrška investitora sve je slabija. Dionice građevinskog i brodarskog sektora koje su postigle munjeviti oporavak tijekom svibnja, u lipnju su se pretvorile u najveće gubitnike.

Dionice građevinskog i brodarskog sektora koje su postigle munjeviti oporavak tijekom svibnja, u lipnju su se pretvorile u najveće gubitnike

Dionica Viadukta u samo nekoliko tjedana izgubila je više od trećine vrijednosti, a natprosječne gubitke pretrpjele su i dionice Instituta građevinarstva Hrvatske, Dale-

kovoda, Atlantske plovidbe i Jadroplova. Korekciji se uspješno oduprla jedino dionica Uljanik plovidbe. Najveći promet ostvareni su u trgovanju dionicama T-HT-a i Ine. Unatoč solidnoj podršci ulagača, dionica T-HT-a spustila se na najnižu razinu od uvrštenja na burzu. Negativno raspoloženje na burzi odrazilo se i na slab odaziv za kupnju "radničkih" dionica T-HT-a. Suprotno prvotnim očekivanjima čak trećina dionica ostala je neprodana. Dio-

nica Ine održala je visoku razinu cijene zahvaljujući snažnoj podršci institucionalnih ulagača. Dileme o strateškom partneru Ine razriješene su dogovorom hrvatske i mađarske vlade o zamjeni dionica između Ine i MOL-a. Aktualna depresija potvrdila je sve snažniju povezanost Zagrebačke burze s globalnim tržištima kapitala. Stoga se i značajniji oporavak domaćeg dioničkog tržišta može očekivati tek nakon prevladavanja svjetske financijske krize.

20 NAJAKTIVNIJIH DIONICA

IZDAVATELJ	OZNAKA	GODINA NAJNIŽA	GODINA NAJVIŠA	30 DANA NAJNIŽA	30 DANA NAJVIŠA	ZADNJA CIJENA	PROMJENA (%)	PROMET (mil. kn)
T-HT	HT-R-A	268,00	419,00	268,00	287,50	270,10	-6,40%	153,54
INA	INA-R-A	2.040,00	2.974,00	2.501,12	2.650,00	2.630,00	-0,49%	150,65
ATLANT. PL.	ATPL-R-A	1.660,00	3.897,99	2.265,00	2.870,00	2.323,00	-17,97%	87,91
IGH	IGH-R-A	7.000,00	16.349,99	8.804,02	11.450,00	9.200,00	-18,40%	64,95
ADRS	ADRS-P-A	352,10	589,90	360,00	422,84	370,00	-11,67%	52,64
ERICSSON NT	ERNT-R-A	2.000,00	3.689,00	2.000,00	2.360,00	2.015,00	-15,51%	50,53
DALEKOVOD	DLKV-R-A	718,01	1.950,00	792,00	1.085,00	804,95	-25,81%	39,92
ULJANIK PL.	ULPL-R-A	1.820,00	4.749,00	2.013,00	2.320,00	2.125,02	0,00%	36,01
INGRA	INGR-R-A	23.000,00	62.499,00	29.768,00	37.899,00	32.000,00	-11,11%	27,43
PLIVA	PLVA-R-A	730,00	1.000,00	730,00	765,00	730,00	-3,31%	25,85
ATLANTIC	ATGR-R-A	700,00	965,00	703,01	781,67	720,00	-0,76%	22,88
ZG PIVOVARA	ZAPI-R-A	3.900,00	5.150,00	3.900,00	4.340,00	3.900,00	-8,24%	19,95
PODRAVKA	PODR-R-A	351,10	588,00	351,10	410,00	375,00	-8,54%	19,74
VIRO	VIRO-R-A	707,00	1.780,00	890,00	1.158,98	917,00	-20,95%	19,25
HUP ZAGREB	HUPZ-R-A	2.080,01	2.940,00	2.110,00	2.350,00	2.225,00	-5,72%	13,40
VIADUKT	VDKT-R-A	1.370,00	4.800,00	1.451,05	2.599,00	1.599,00	-38,48%	13,21
PBZ	PBZ-R-A	865,01	2.080,00	926,00	1.250,00	940,00	-24,03%	11,42
LEDO	LEDO-R-A	9.500,00	21.499,00	10.600,00	13.300,00	11.022,00	-17,44%	11,11
BELIŠĆE	BLSC-R-A	788,00	1.171,99	788,00	906,00	789,01	-13,49%	10,27
KONČAR EI	KOEI-R-A	575,00	1.349,00	606,00	804,00	610,11	-24,12%	9,41

*Podaci za razdoblje od 4.6. do 4.7.2008.

Izvor: To-One

Dionički i mješoviti fondovi opet na silaznoj putanji

Novi gubici u financijskom sektoru i nekontrolirani rast cijena nafte vratili su negativno raspoloženje i među ulagače u investicijske fondove s višim stupnjem rizika. Tako je u lipnju prekinut oporavak dioničkih i mješovitih investicijskih fondova, a kao najbolji izbor za očuvanje vrijednosti pokazali su se novčani fondovi.

S obzirom na osjetan pad likvidnosti na burzi može se zaključiti da aktualna depresija nije izazvala značajniji bijeg kapitala iz fondova. Posljednji podaci iz svibnja ukazuju na prekid negativnog trenda. Naime, tijekom svibnja imovina investicijskih fondova je porasla za 353 milijuna kuna i krajem mjeseca dostigla razinu od 20,5 milijardi kuna. Dionički, mješoviti i novčani fondovi ostvarili su porast imovine, a jedino su obveznički fondovi pretrpjeli blagi pad. Najnovija burzovna korekcija najsnažnije je pogodila dioničke fondove kojima su "podebljani" ionako značajni ovogodišnji minusi. Poredak vodeće dvojke (HPB Titan, HPB World) ostao je nepromijenjen, ali su se oba fonda tijekom proteklih mjesec dana značajno udaljila od pozitivnog teritorija. Izrazito loša izvedba potisnula je AC Rusiju s trećeg mjesta na koje se probio ZB trend. Dionički fondovi koji su manje izloženi domaćem tržištu i dalje se bolje nose s depresijom. Sukladno nižem stupnju rizika, mješoviti fondovi pretrpjeli su manje gubitke.

Najnovija burzovna korekcija najsnažnije je pogodila dioničke fondove kojima su "podebljani" ionako značajni ovogodišnji minusi

Najuspješniji je još uvijek InterInvest Balanced, a približio mu se i drugoplasirani ST Aggressive. Rast inflacije negativno utječe na cijene obveznica pa tako i na vrijednost udjela obvezničkih fondova čiji je najuspješniji predstavnik i dalje HPB Obveznički s ovogodišnjim prinosom od 2,31 posto. Prinosi većine novčanih fondova kreću se između dva i tri posto, a vodeći PBZ Dolar dostigao je 3,12 posto. U teškim vremenima to je sasvim dovoljno da ponese titulu najuspješnijeg ulagačkog izbora. (Za analizu otvorenih investicijskih fondova korišteni su podaci o vrijednostima udjela na dan 3.7.2008.)

Zoran Korda, investicijski savjetnik ■

Info

Rast internet bankarstva

Uprva četiri mjeseca 2008. godine u Zagrebačkoj banci obavljeno je više od 6,5 milijuna transakcija putem internetskog bankarstva e-zaba što je, u odnosu na isto razdoblje prošle godine, porast od 125 posto. Lani je, napominju u banci, taj rast za isto razdoblje, u odnosu na 2006. iznosio 106,5 posto. Ukupni promet u prva četiri mjeseca ove godine premašio je 110 milijardi kuna što je rast od 169 posto. Od ukupnog broja transakcija putem interneta u Zagrebačkoj banci građani su ostvarili 2,4 milijuna transakcija ili 122

posto više u odnosu na isto razdoblje lani s prometom od 3,5 milijarde kuna što je rast od 132,6 posto. Zagrebačka banka objavila je kako je za svoje klijente uvela i mogućnost predaje zahtjeva za stambeni kredit putem interneta.

PBZ Internet bankarstvo u prva četiri mjeseca 2008. bilježi više od 73 milijarde kuna prometa. Od ukupnih plaćanja oko 30 posto obavljeno je internetom, a to čini 14 posto ukupnih transakcija. Broj i iznos internetskih transakcija porasli su oko 30 posto, kažu u PBZ-u.

Nova financijska direktorica u FIMA-i

Marina Bača, dosadašnja komercijalna direktorica u Siemensu ovih je dana imenovana novom financijskom direktoricom FIMA Grupe d.d. Rođena je 31. svibnja 1974. godine u Varaždinu. Na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu diplomirala je 1997. godine, na smjeru financije, a trenutačno završava poslijediplomski MBA studij također na Eko-

nomskom fakultetu u Zagrebu.

Profesionalnu karijeru započela je u siječnju 1997. godine u Siemens Nixdorfu kao komercijalist, a od siječnja 1999. radi kao komercijalist u Siemensu u odjelu Information and Communication Products da bi u listopadu 2001. bila promovirana na mjesto komercijalnog voditelja odjela Information and Communication Mobile Devices. U srpnju 2006. prelazi u sektor Siemens IT Solutions and Services na mjesto komercijalnog direktora i radi na poslovima financijskog izveštavanja i planiranja, upravljanja rizikom i imovinom, definiranja poslova i procesa, organizacije unutar sektora itd.

Dinersu 25 posto kartičarskog tržišta

Diners Club Adriatic predstavio je u lipnju prvo poslovno izvješće od kada je u 2007. godini ta kartičarska kuća prešla u vlasništvo Erste banke. Izvješće se odnosi na rezultate ostvarene u 2007. godini te na prvi kvartal 2008. godine. U prošloj godini, uglavnom zbog sinergijskog učinka pripajanja Dinersa Erste banci, rast plasmana bio je vrlo velik - neto dobit je porasla 49 posto u odnosu na 2006. godinu te je iznosila 74,5 milijuna kuna. U isto vrijeme Dinersova aktiva porasla je 125 posto, na gotovo 2,74 milijarde kuna. Rashodi su u referentnom razdoblju porasli dva posto. Sinergija je vidljiva i kroz nove proizvode koji povezuju bankarske i kartičarske usluge.

Član Uprave Dinersa Danijel Idžaković dobre poslovne rezultate objasnio je znatno većim prodajnim aktivnostima i procesom

optimizacije troškova nakon preuzimanja. Dodao je kako je u bilancu uključen prihod od inozemnih franšiza, no on je u ukupnoj strukturi zanemariv. Rast prihoda dobrim dijelom se može pripisati i agresivnom povećanju broja korisnika - u 2007. godini i prvih pet mjeseci ove godine izdano je nešto manje od 100 tisuća novih kartica te se ukupni broj korisnika u Hrvatskoj približio broju od pola milijuna.

Predsjednik Uprave Dinersa Željko Menalo otkrio je namjeru Diners Cluba Adriatic da postane vodeća kartičarska kuća u Hrvatskoj i regiji, i to kroz vlasništvo nad licencijama za tržišta Bugarske, Rumunjske, Mađarske, Bosne i Hercegovine i Slovenije. Prema riječima zamjenice predsjednika Uprave Marije Radočić, trenutačni udjel Dinersa na domaćem kartičarskom tržištu iznosi 25 posto.